

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa D. M.

przeciwko W. M.

o rozwiązanie spółki jawnej

oraz z powództwa wzajemnego W. M.

przeciwko D. M.

o przyznanie powodowi wzajemnemu prawa do przejęcia majątku spółki jawnej

z obowiązkiem rozliczenia się z pozwaną wzajemną zgodnie z art. 65 k.s.h.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 maja 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego - powoda wzajemnego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od W. M. na rzecz D. M. kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego (powoda wzajemnego) W. M. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 31 sierpnia 2017 r., którym Sąd ten uwzględnił powództwo D. M. przeciwko W. M. w zakresie żądania rozwiązania spółki jawnej „M.” [...] spółka jawna z siedzibą w B. i oddalił powództwo wzajemne W. M. przeciwko D. M. o przyznanie powodowi wzajemnemu prawa do przejęcia majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się z pozwaną wzajemną.

Pozwany (powód wzajemny) w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących poważne rozbieżności w orzecznictwie dotyczyła przepisu art. 66 k.s.h., w odniesieniu do sposobu rozumienia pojęcia „powód rozwiązania spółki”, którego zaistnienie po stronie jednego ze wspólników spółki jawnej składającej się z dwóch wspólników jest w myśl tego przepisu warunkiem możliwości przyznania przez sąd drugiemu wspólnikowi prawa do przejęcia majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się występującym wspólnikiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoczeniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty

jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Skuteczne powołanie przesłanki przewidzianej w art. 389⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nakładało na skarżącego obowiązek wskazania nie tylko przepisów prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowego opisanie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określenia, że mają poważny charakter lub przedstawienia orzeczeń sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawił wprawdzie szczegółowo podnoszone w doktrynie wątpliwości odnośnie sposobu rozumienia przepisu art. 66 k.s.h. dotyczącego możliwości przyznania majątku dwuosobowej spółki jawnej przez jednego z jej wspólników, a w szczególności pojęcia „powody rozwiązania spółki”. Przedstawione wątpliwości dotyczą kwestii, czy należy przyjąć, że mieszczą się w tym pojęciu tylko „ważne powody” występujące po stronie jednego ze wspólników, które mogłyby uzasadniać rozwiązanie spółki wyrokiem sądowym (na podstawie art. 63 k.s.h.), czy objęte są nim także powody rozwiązania spółki jawnej określone w art. 58 pkt. 4 i 5 k.s.h. (np. wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika). Konfrontacja tak sformułowanego wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z treścią uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie pozwala jednak na przyjęcie, że przedstawiona wątpliwość ma jakiegokolwiek znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, a nawet z treści samych rozstrzygnięć sądów orzekających w niniejszej sprawie, wynika bowiem, że przedstawiony problem prawny nie występuje w rozpoznawanej sprawie, skoro niewątpliwie jej przedmiotem jest żądanie rozwiązania spółki jawnej z ważnych powodów przez sąd (na podstawie art. 63 k.s.h.), przy czym powództwo wzajemne wytoczone przez skarżącego o przyznanie mu prawa do przejęcia majątku spółki zostało oddalone, ponieważ Sądy obu instancji przyjęły, że ważne powody w rozumieniu

art. 63 k.s.h. wystąpiły po stronie obojga wspólników, a zatem także po stronie skarżącego, co wyłączało zastosowanie art. 66 k.s.h. Wyrażona przez skarżącego wątpliwość co do kwestii, czy wystąpienie powodów rozwiązania spółki po stronie obojga wspólników wyklucza zastosowanie rozwiązania z art. 66 k.s.h., choć mająca znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, nie została natomiast w sposób należyty i z powołaniem się na poglądy doktryny i orzecznictwa uzasadniona. Ponadto, w świetle jasnego brzmienia przepisu art. 66 k.s.h. odnoszącego się do sytuacji, gdy w spółce składającej się z dwóch wspólników po stronie jednego z nich zaistnieje powód rozwiązania spółki, nie można uznać, że wątpliwość skarżącego ma rzeczywisty i poważny charakter, konieczny dla wykazania przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania, o której mowa w art. 389⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).